

OBSAH

Předmluva	7
Úvod a poznámky ke studiu	8
1. Vymezení předmětu bibliopedagogiky	9
1.1 Vztah bibliopedagogiky k pedagogicko-psychologickým disciplínám	10
1.1.1 Aplikace poznatků z obecné psychologie	11
1.1.2 Aplikace poznatků z vývojové psychologie	11
1.1.3 Aplikace poznatků z pedagogické psychologie	12
1.1.4 Aplikace poznatků ze sociální psychologie	13
1.1.5 Aplikace poznatků z pedagogiky	14
1.1.6 Vztah bibliopedagogiky a bibliopsychologie	16
1.2 Vztah bibliopedagogiky k sociologii	18
1.2.1 Aplikace poznatků o malých sociálních skupinách	19
1.2.2 Aplikace výzkumných metod pro čtenářské výzkumy	21
1.3 Místo bibliopedagogiky v knihovní vědě	24
1.4 Vývojové tendenze bibliopedagogiky	26
2. Psychologie čtenáře	31
2.1 Proces čtení	32
2.1.1 Psychologické a fyziologické aspekty procesu čtení	33
2.1.2 Čtení jako cvik	34
2.1.3 Čtenářské návyky	36
2.1.4 Poruchy čtení	39
2.2 Osobnost čtenáře	42
2.2.1 Vývoj čtenářského zájmu	44
2.2.2 Proces socializace a kultivace jedince	48
2.2.3 Osobnost v sociálním a kulturním systému	50
2.2.4 Působení četby	51
2.2.5 Biblioterapie	53
2.2.6 Úloha četby v profesionální orientaci	57
2.2.7 Psychologie práce	60
3. Bibliopsychologie	62
3.1 Vznik bibliopsychologie jako nauky o vztazích mezi autorem, literárním dílem a čtenářem	62
3.2 Rubakinovo pojetí bibliopsychologie	64
3.3 Přijímání a kritika Rubakinovy bibliopsychologie v carském Rusku a v SSSR	69
3.4 Ohlas Rubakinovy bibliopsychologie v Československu	70
3.5 Bibliopsychologické „školy“	72
4. Pedagogika čtenáře	76
4.1 Předmět pedagogiky čtenáře	76
4.1.1 Výchova a vzdělávání dětí a mládeže	76

4.1.2	Výchova a vzdělávání dospělých	78
4.1.3	Aplikace pedagogických principů a didaktických zásad v práci knihovníka	83
4.2	Teorie celoživotního (permanentního) vzdělávání a výchovy	86
4.2.1	Naučná literatura jako základní prostředek sebevzdělávání a výchovy	88
4.2.2	Význam krásné literatury ve výchově a sebevzdělávání	90
4.2.3	Vliv četby na utváření osobnosti. Výchova četbou a výchova k četbě	92
4.2.4	Četba jako náplň mimopracovní činnosti dospělých	94
4.2.5	Četba starých lidí	96
4.3	Informatická výchova	99
4.3.1	Informatická výchova dětí a mládeže	100
4.3.2	Informatická výchova dospělých	105
5.	Metodika práce se čtenáři	107
5.1	Diferenciální hlediska v práci se čtenáři	108
5.1.1	Kategorie podle věku čtenářů	109
5.1.2	Kategorie podle stupně dosaženého vzdělání	109
5.1.3	Kategorie podle profese	110
5.1.4	Kategorie podle důležitosti práce z hlediska veřejných zájmů	110
5.1.5	Kategorie podle zájmových oblastí	111
5.1.6	Kategorizace čtenářů podle sociálních skupin	111
5.1.7	Diferenciace knihovnických služeb dětem a mládeži	112
5.1.8	Diferenciace knihovnických služeb dospělým čtenářům	113
5.2	Metody individuálního působení na čtenáře	114
5.2.1	Rozhovor se čtenářem	114
5.2.2	Řízení četby	115
5.2.3	Individuální plán četby	116
5.2.4	Čtenářské listy (formuláře)	116
5.2.5	Adresní informace	117
5.2.6	Bibliograficko-informační služba	118
5.2.7	Knihovnicko-bibliografická příprava	119
5.2.8	Konzultační služba	119
5.3	Metody kolektivního působení na čtenáře	120
5.3.1	Exkurze	120
5.3.2	Předčítání	121
5.3.3	Beseda	121
5.3.4	Diskuse	122
5.3.5	Vyprávění a výklad	122
5.3.6	Přednáška	123
5.3.7	Literární večer, matiné, pásmo	124
5.3.8	Lekce knihovnicko-bibliografické přípravy	124
5.3.9	Čtenářské konference	125
5.3.10	Zábavné formy práce	125
5.3.11	Práce s aktivisty	125
5.3.12	Názorná propagace	126
	Seznam doporučené literatury ke studiu	128